

Liber II

De rerū diuini.

Ad cōprobationē p̄me diuisionis, et hec diuīso p̄inet q̄ncz mēbra q̄ dilucide p̄se quī de libet mēbro dilucida ponēdo ex empla. His igit̄ p̄libatis ponas p̄mo ca. Dicit iusti. cōnuādo p̄cessus suū, postq̄s in sup̄iori libro d̄ iure p̄sonaz et posuim⁹. modo in h̄ sc̄do libro de rebz q̄ in p̄imo n̄ro v̄l extra n̄m p̄moniu⁹ habent̄ videam⁹, et hec in p̄ma p̄te. Sed pone in sc̄da. Dñe vos dixit̄ mibi sup̄ q̄ vult̄ de terminare de rebz q̄ sunt in p̄monio n̄ro vel extra, nunq̄d est ista diuīso sufficiens Ad h̄ r̄n. q̄ sic. et q̄ sufficiens diuīso p̄mis̄sa sit: tali rōe liquet. qz quedā naturali iure cōmunia sūt oīm, quedā publica, q̄daz vniuersitatis, q̄dā nulli⁹, pleraqz singulorū et ea q̄ singulorū sunt varijs ex caus̄ acquirunt̄, sicut ex inferioribz apparebit. Sz po. Dñe dicens mibi si placz q̄ sunt cōia oīm. Ad hoc r̄n. Amice certe naturali iure introductū est q̄ cōia sunt oīm aianniū hec scz aer et aqua de celo cadēs et mare, et p̄ p̄ns litus maris cū sit et⁹ accessio, vno dico tibi q̄ nemo ad litus maris p̄hibet accedere, dū tñ a villis et monumētis et edificijs in litore positis se abstineat, qz h̄mōi velle et edificia nō sūt cōia d̄ iure gētū sicut ipm mare. Sz dñe dicat̄ mibi in q̄ntū durat lit⁹ maris. Ad h̄ r̄n. im. Amice litus maris q̄ntū h̄yemalis fluit⁹ q̄ntū maxim⁹ est excurrit, et hec dicū v̄sqz ad illū. S. Flumina aut̄. Hic p̄sequit̄ sc̄dm mēbz superioris diuīsiōis, vno ponas sic ca. Dñe iā video q̄ sūt cōia, dicat̄ mō mibi si placet q̄ sūt publica. Ad h̄ r̄n. di. Amice, publica sūt oia flumina p̄petua: et sūt port⁹ publica sūt, vñ dico tibi q̄ ius piscadi i portu et fluminibz oibz in cōi publice p̄tz, et sic ipsa flumina publica sūt: ita et vsus ripaz ipoz fluminū public⁹ est rē. Juris genū, et iō naves ad ipas ripas applicare et funes arboribz ibidē nans religare et on⁹ aliq̄d in his reponere cuilibet libez est sic ipm flumē navigare, sz q̄s dixerit tibi ripaz vsus publicū esse, sec⁹ tñ est in p̄prietate earum. Proprietatis enī earz illoz hoīm est q̄z p̄e dñs adheret, et eadē rōe p̄prietatis arborū in ripis nataz eorūde sunt, et sicut ego dixi tibi d̄ vsu ripaz, ita dico tibi q̄ vsus litoz oibz publice p̄tz, sic vsus ipi⁹ maris est

casam, id est domūculā ponere in q̄ se recipiat. Libez ē etiā cuilibet ex mari rhena deducere et ibidē siccare, sz certe p̄prietatis litoz nulli⁹ esse intelligit̄. sz eiusdē iuris sicut et ipm mare, et q̄ subiacet mari, terra vicz et harena, et hec dicunt̄ vsqz ad illū. S. Vniuersitatis. hic p̄sequit̄ terciū mēbz sc̄de diuīsiōis, vñ po. sic ca. Iā dixistis mibi ex tra de cōibz et publicis, dicat̄ mibi modo si placet q̄ sunt vniuersitatis. Ad hoc r̄n. Vniuersitatis sunt ea q̄ i ciuitatibz ad utilitatē v̄l ad delectatōz ppli sūt, vt theatra et stadia et silia, et sic alia sunt cōia ciuitatū, et hec dicunt̄ vsqz ad illū. S. Null⁹, hic p̄sequit̄ q̄rtū mēbz sc̄de diuīsiōis. Et sciendū est q̄ h̄ mēbz tres hz particulas. Ea enī q̄ nulli⁹ sunt in tribz cōstitūt. scz i sacris et religiosis et sanctis, et fm h̄ q̄rtū mēbz subdividit̄ in tres particulas, quarū quālibet fm ordinē enūeratiōis dilucide p̄sequit̄. Ponas igit̄ sic ca. Dñe iā vidi q̄ sunt vniuersitatis, dicatis mō mibi q̄ sunt nulli⁹. Ad h̄ r̄n. im. Amice, Nulli⁹ sūt relictū res sacre et religiose et sc̄te, et h̄ p̄tz tali rōne. H̄mōi enī res diuini iuris sūt, et q̄d diuini iuris est in nulli⁹ bonis esse, sed po. Dñe iā video q̄ ea q̄ nulli⁹ sūt cōstitūt i sacris et religiosis et sc̄tis, dicat̄ h̄ mibi q̄ sūt sacra. Rñdz amice, sūt q̄ rite p̄ pontifices deo p̄secrata sūt. sic edes sacre et dona rē, p̄ ut iacet i l̄ra vsqz ad illū. S. Religiosū. In q̄ sic ponas ca. Dñe iā video q̄ sūt sacra, dicatis mibi q̄ sunt religiosa. Ad h̄ r̄ndet̄ imp̄. Amice Religiosa loca sunt in q̄bus corpora m̄ortuoz sepulta sūt Religiosū enī locū vnusqzsqz p̄ sua volūtate facit duz in locū suū mortuū infert rē, oia plana sunt vsqz ad illū. S. Sancte. In q̄ sic pone ca. Dñe iā video q̄ sunt sacra et religiosa, dicatis mibi q̄ sunt sancta. Ad h̄ r̄n. Amice. Sancte res sunt velut̄ muri et porte ciuitatis, h̄mōi enī res q̄dāmodo diuini iuris sūt, et idcirco i nulli⁹ bonis esse censent̄. sz dñe q̄re dicunt̄ muri sc̄ti. Ad h̄ r̄n. Amice, idcirco muros ciuitatis sc̄tos legis auctoritate, id est firmos dixim⁹, qz pena capit⁹ cōstituta ē aduersus eos q̄ aliq̄d i muros deliquit̄, vñ et illas p̄tes legū q̄bz penas p̄tra eoz trāsgressores cōstituum⁹ sanctiones appellamus, et hec dicunt̄ vsqz ad. Sz

D